

Obywatele a organy samorządu

Co należy wiedzieć przed udaniem się do urzędu?

- Biurokratyzacja urzędów?
- czyli wypełnianie licznych formularzy, stanie w kolejkach, odsyłanie do kolejnych pokoi w urzędach.
- Ustalenie, która instytucja będzie zajmować się konkretną sprawą np. gmina, powiat.
- Ustalenie siedziby urzędu, godzin jego urzędowania.
- Wszystkie potrzebne informacje uzyskamy w Internecie.

Wypełnianie formularzy w urzędach

- Aby załatwić jakąkolwiek sprawę w urzędzie należy złożyć wniosek lub podanie.
- W urzędach znajdują się już gotowe **urzędowe druki** do wypełnienia przez obywatela.
- Urzędowe formularze należy wypełniać drukowanymi literami, unikając poprawek i skreśleń. Należy dokładnie czytać informacje dotyczące wypełniania druków.
- Informacje na temat danej kwestii znajdują się też w **kartach opisu usługi**, umieszczanych w każdym urzędzie na stronie internetowej lub tablicach informacyjnych w urzędzie.

Urzędy najczęściej wymagają informacji dotyczącej nr PESEL petenta

- PESEL?
- czyli, Powszechny Elektroniczny System Ewidencji Ludności

W jaki sposób tworzy się PESEL?

1904.05.14

mężczyzna

cyfry 0, 2, 4, 6, 8 - oznaczają płeć żeńską
cyfry 1, 3, 5, 7, 9 - oznaczają płeć męską

0	4	0	5	1	4	0	1	4	5	8
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

na pozycji 1-2
umieszczone
są dwie osta-
tnie cyfry
roku
urodzenia

na pozycji 3-4
umieszczone
są dwie cyfry
miesiąca
urodzenia

na pozycji 5-6
umieszczone są
dwie cyfry dnia
urodzenia

na pozycji 7-10
umieszczona jest
liczba porządkowa
z oznaczeniem płci

na pozycji 11
umieszczona jest
liczba kontrolna

MIESIĄC	STULECIE				
	od 1800 do 1899 +80	od 1900 do 1999 -	od 2000 do 2099 +20	od 2100 do 2199 +40	od 2200 do 2299 +60
STYCZEŃ	81	01	21	41	61
LUTY	82	02	22	42	62
MARZEC	83	03	23	43	63
KWIECIEŃ	84	04	24	44	64
MAJ	85	05	25	45	65
CZERWIEC	86	06	26	46	66
LIPIEC	87	07	27	47	67
SIERPIEŃ	88	08	28	48	68
WRZESIEŃ	89	09	29	49	69
PAŹDZIERNIK	90	10	30	50	70
LISTOPAD	91	11	31	51	71
GRUDZIEŃ	92	12	32	52	72

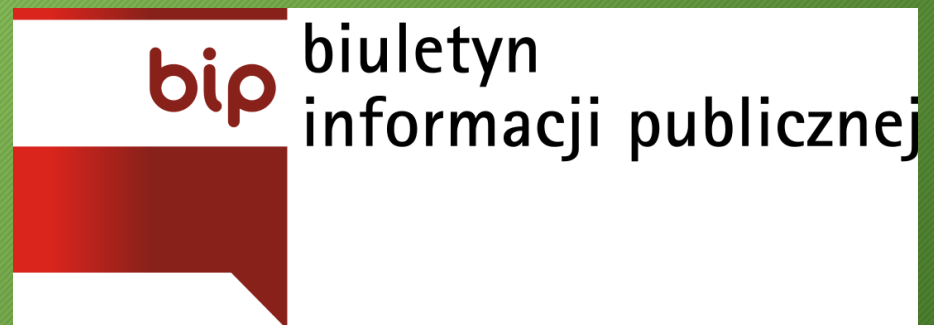
Dla odróżnienia poszczególnych stuleci przyjęto metodę ich kodowania polegającą na dodawaniu do numeru miesiąca określonej wielkości.

Karty opisu usługi w urzędach

- Informacje na temat danej kwestii urzędowej znajdują się w **kartach opisu usługi**, umieszczanych w każdym urzędzie na stronie internetowej lub tablicach informacyjnych w urzędzie.

Urząd on-line

- Polskie prawo wymaga aby każdy urząd w Polsce miał swoją stronę internetową, czyli Biuletyn Informacji Publicznej (BIP) - www.bip.gov.pl
- Znajdują się tam wiadomości dotyczące organizacji i działalności urzędu, zasad obsługi interesantów oraz sposobu realizacji spraw.
- Wiele spraw można załatwić nie wychodząc z domu.

Elektroniczna skrzynka podawcza - ePUAP

- Elektroniczna Platforma Usług Administracji Publicznej, ePUAP www.epuap.gov.pl - to ogólnopolska platforma teleinformatyczna służąca do komunikacji obywateli z jednostkami administracji publicznej w ujednolicony, standardowy sposób.

Jaka sprawa – jaki urząd?

URZĄD GMINY LUB MIASTA	STAROSTWO POWIATOWE	URZĄD MARSZAŁKOWSKI (SAMORZĄD WOJEWÓDZKI)
<ul style="list-style-type: none">• wydawanie dowodów osobistych• sprawy meldunkowe (zamel-dowanie i wymeldowanie)• rejestrowanie działalności go-spodarczej• przydzielanie mieszkań komu-nalnych (będących własnością gminy)• zawarcie małżeństwa (przed kierownikiem urzędu stanu cy-wilnego)	<ul style="list-style-type: none">• wydawanie praw jazdy• rejestrowanie pojazdów• zgłaszanie skarg konsumenc-kich• rejestracja bezrobotnych i po-moc w znalezieniu pracy (po-wiatowy urząd pracy)• wydawanie pozwoleń na bu-dowę i rozbiórkę budynku	<ul style="list-style-type: none">• przydzielanie środków unijnych• wydawanie firmom pozwoleń na emisję zanieczyszczeń powietrza
<p>Uwaga! Mieszkańcy dużych miast załatwiają sprawy, którymi zajmuje się starostwo powiatowe, w urzędzie miasta.</p>		<p style="text-align: center;">URZĄD WOJEWÓDZKI (WOJEWODA)</p> <ul style="list-style-type: none">• wydawanie paszportów (formal-ności można załatwić również w oddziałach urzędu działają-cych na terenie województwa oraz w punktach paszporto-wych)• załatwianie spraw związanych z obywatelstwem• wydawanie pozwoleń na za-trudnienie cudzoziemców

Rola urzędników wobec obywatela

- Urzędnicy powinni działać zgodnie z prawem oraz ustalonymi procedurami.
- Wśród urzędników niedopuszczalna jest **korupcja** - czyli wykorzystywanie zajmowanego stanowiska do uzyskania prywatnych korzyści.
- Urzędnicy powinni zachować **bezstronność**, czyli traktować wszystkich obywateli jednakowo.
- W kontaktach z urzędami obywatelowi przysługują określone prawa: np. uzyskanie informacji, terminowość załatwienia sprawy, odwołanie się od niekorzystnej decyzji urzędnika.

Zadanie domowe

- Proszę o zrobienie notatki do zeszytu na podstawie prezentacji.
- Do zeszytu przedmiotowego proszę przenieść odpowiedzi z podręcznika s.89 w ramach lekcji powtórzeniowej.